

ΑΓΑΠΩ ΤΗ ΦΥΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Πολύς λόγος γίνεται σήμερα για το περιβάλλον. Διεθνείς οικολογικές οργανώσεις όπως η Greenpeace, το WWF και άλλες υψώνουν φωνή διαμαρτυρίας για την καταστροφή του πλανήτη και οργανώνουν πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση όλων στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Το πρόβλημα όμως δεν λύνεται μόνο με τη δράση αυτών των οργανώσεων. Το πρόβλημα πρέπει πρώτα να το λύσει ο κάθε άνθρωπος βαθιά μέσα του. Ο κάθε άνθρωπος οφείλει να αποκτήσει οικολογική συνείδηση και αυτό μπορεί να το πετύχει μόνο όταν τοποθετηθεί σωστά απέναντι στον Δημιουργό και τη δημιουργία. Γι' αυτό κι εμείς σήμερα θα ξεκινήσουμε τη συζήτησή μας αυτή για το περιβάλλον τοποθετώντας το πρόβλημα στην αφετηρία του, που είναι και η σωστή του βάση: Στο πώς δημιουργήθηκε ο κόσμος και ποιά είναι η θέση του ανθρώπου μέσα σ' αυτόν.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Ξέρετε την ιστορία της δημιουργίας του κόσμου; (...)

- Αρκετά πράγματα ξέρετε. Ας τα βάλουμε όμως σε μια σειρά: Πριν δημιουργηθεί ο κόσμος, δεν υπήρχε τίποτε. Σκοτάδι και σιωπή βασίλευε. Ο Θεός όμως, που είναι η Ζωή, αποφάσισε να γεμίσει με ζωή το χάος αυτό. Το «τίποτα», το «μηδέν», να το κάνει «σύμπαν». Κόσμο ζωής! Να χύσει μέσα σ' αυτόν την αγάπη Του! Σε έξι μέρες λοιπόν (μεγάλα χρονικά διαστήματα ήταν οι μέρες της Δημιουργίας) έκτισε τον πανέμορφο κόσμο. Το φως, τον ουρανό, τ' αστέρια, τη στεριά και τη θάλασσα, το φυτικό και το ζωικό βασίλειο. Ξέρετε με ποια σειρά; (...)

Πρώτα έφτιαξε την υλική μάζα (το υλικό). Εδώ αρχίζει ο χρόνος. Στη συνέχεια:

Την 1η μέρα: «είπεν ο Θεός: γεννηθήτω φώς και εγένετο φώς»!

Τη 2η μέρα: πάλι με μόνο τον λόγο Του έφτιαξε το «στερέωμα του ουρανού».

Την 3η μέρα: τη στεριά και τη θάλασσα.

Την 4η μέρα: το φυτικό βασίλειο.

Την 5η μέρα: τ' αστέρια.

Την 6η μέρα: το ζωικό βασίλειο και τον άνθρωπο.

Το πρώτο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης, η Γένεση, γραμμένο από τον Μωυσή εδώ και 3.500 περίπου χρόνια, μας δίνει αυτές τις πληροφορίες. Και έρχεται η εξέλιξη της επιστήμης του 20ου αιώνα να συμφωνήσει απόλυτα με την Αγία Γραφή.

«Και είδεν ο Θεός τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν» (Γεν. α' 31). Έριξε, κατά κάποιον τρόπο, μια ματιά ο Θεός και είδε ότι όλα ήταν ωραία. Ναι. Η γη ήταν ένας Παράδεισος μέσα στα άνθη, μέσα στα λουλούδια, μέσα στα καρποφόρα δένδρα, μέσα στα ζώα, που ήταν όλα ήρεμα τότε, δεν ήταν κανένα άγριο.

2. Ο άνθρωπος γίνεται βασιλιάς της Κτίσης

Σαν παλάτι ήταν η γη. Αλλά κάτι έλειπε από εκείνο το παλάτι. Έλειπε ο νοικοκύρης, ο βασιλιάς. Ποιος προοριζόταν να γίνει ο βασιλιάς της γης; Ο άνθρωπος! Έτσι λοιπόν, ύστερα απ' όλα αυτά, αποφασίζει ο Θεός να δημιουργήσει τον άνθρωπο, τον βασιλιά της κτίσης, τον νοικοκύρη της γης, το αφεντικό του Παραδείσου. Και πράγματι με τα δικά Του θείκα χέρια, «χοῦν λαβῶν ἀπὸ τῆς γῆς», πήρε χώμα από τη γη και έπλασε τον άνθρωπο, την «κορωνίδα της Δημιουργίας» και το τελειότερο από τα πλάσματά του, σύμφωνα με τη δική του την εικόνα και την ομοίωση. Οι άγιοι Πατέρες σημειώνουν ότι πρώτα ετοίμασε ο Θεός όλο το σπίτι, το εφοδίασε με τα απαραίτητα και τότε μόνο έβαλε τον άνθρωπο να κατοικήσει.

Στη συνέχεια ο Θεός ανέθεσε τη φροντίδα και την προστασία της όμορφης και καλής δημιουργίας στον άνθρωπο, το πιο ξεχωριστό και προικισμένο δημιούργημά Του. Διαβάζουμε στο βιβλίο της Γένεσης ότι «έλαβε Κύριος ο Θεός τὸν ἄνθρωπον, ὃν έπλασε, καὶ έθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν» (Γεν. β' 15). Δηλαδή, τον έβαλε μέσα στον κήπο της Εδέμ και του έδωσε εντολή να τον καλλιεργεί και να τον προσέχει. Να τον προσέχει από τι; Προφανώς από τις ζημιές που θα μπορούσαν να προξενήσουν τα ζώα. Έτσι ο άνθρωπος ανέλαβε από τότε να προστατεύει τη γη.

3. Και όμως αυτή η πανέμορφη γη εδώ και μερικές δεκαετίες κινδυνεύει από τον ίδιο τον προστάτη της, τον άνθρωπο! Οικολογικά προβλήματα παγκοσμίων διαστάσεων έχουν κάνει για πρώτη φορά απειλητική την εμφάνισή τους. Γνωρίζετε μερικά από αυτά τα προβλήματα; (...)

Μολύνεται η ατμόσφαιρα από τα καυσαέρια, μολύνονται οι θάλασσες από τα χημικά απόβλητα, από το πετρέλαιο που διαρρέει και τα σκουπίδια που πετάμε αλόγιστα σ' αυτές, μολύνεται το έδαφος από τα επικίνδυνα χημικά λιπάσματα και τους τόνους σκουπιδιών που εγκαταλείπουμε όπου τύχει. Μολύνονται τα ποτάμια, οι λίμνες, τα πάντα. Καίγονται τα δάση σε όλο τον κόσμο με ανεξέλεγκτους ρυθμούς. Και πόσα άλλα...! ! Η τρύπα στο όζον, η όξινη βροχή, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, τα μεταλλαγμένα τρόφιμα... και πού είμαστε ακόμα!...

4. Ποια νομίζετε ότι είναι η αιτία για αυτές τις καταστροφές; (...)

Η απληστία του ανθρώπου, η καταναλωτική μανία του, η αλόγιστη ανάπτυξη και χρήση της τεχνολογίας.

Όλοι επιδιώκουμε με κάθε τρόπο το κέρδος και την καλοπέραση, αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις που έχει η συμπεριφορά μας στο περιβάλλον. Στον βωμό του κέρδους καταπατούνται κανόνες που προστατεύουν το φυσικό τοπίο, τα δάση και τις εξοχές. Αυτή η νοοτροπία διακρίνει τόσο τα άτομα όσο και τα κράτη. Έχει γίνει τρόπος ζωής η αλόγιστη σπατάλη των ποικίλων αγαθών.

- Η μόδα και η διαφήμιση κάνουν τις επιθυμίες να αυξάνουν γρηγορότερα από την παραγωγή. Πάρα πολλά προϊόντα αγοράζονται χωρίς πραγματική ανάγκη, μόνο για επίδειξη και συμμόρφωση προς τη μόδα.

- Ο επιχειρηματίας κοιτάει την οικογένειά του, το εξοχικό του, τον σκύλο του, αδιαφορώντας για τις οικογένειες που πεινάνε και για το κακό που κάνει η βιομηχανία του που μολύνει τον κόσμο. Το μόνο που τον νοιάζει είναι το δικό του μικρό περιβάλλον να περνάει καλά και να μην του λείπει τίποτα.

- Το πανεπιστήμιο θα βρει ένα νέο μεταλλαγμένο φυτό που αποδίδει πολλαπλάσιο καρπό αλλά με υποβαθμισμένα άλλα στοιχεία.

- Ο κτηνοτρόφος, προκειμένου να αυξήσει τα κέρδη του, θα ταΐσει φθηνότερες τροφές τα ζώα, που όμως είναι ακατάλληλες.

Έτσι υποβαθμίζουμε το περιβάλλον μας, δεν ξέρουμε τι αγοράζουμε πλέον από τα super market.

Βασική λοιπόν αιτία του προβλήματος είναι η αμαρτία. Ο εγωιστής άνθρωπος που κοιτάζει μόνο τον εαυτό του και το συμφέρον του, την καλοπέραση και την ευχαρίστησή του.

5. Τι θα πρέπει λοιπόν να κάνουμε μπροστά στο πολύ μεγάλο αυτό πρόβλημα; (...)

Να ευαισθητοποιηθούμε και να συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε όλοι υπεύθυνοι και ένοχοι για την καταστροφή που συντελείται. Γι' αυτό και πρώτα από όλα απαιτείται μετάνοια από όλους μας. Και μετάνοια σημαίνει αλλαγή. Αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς.

Πρακτικότερα, αυτό σημαίνει:

α) Να απαλλαγούμε από το πνεύμα του αχαλίνωτου καταναλωτισμού. Να ελέγχουμε τον εαυτό μας για καθετί που αγοράζουμε και ξοδεύουμε: Αυτό το έχω πραγματικά ανάγκη; Και άλλα θέματα μπορούμε να προσέχουμε:

- Μήπως ξοδεύουμε άσκοπα ηλεκτρικό ρεύμα;
- Μήπως πετάμε χωρίς λόγο τρόφιμα στα σκουπίδια;
- Μήπως πετάμε πράγματα και αγοράζουμε νέα, μόνο και μόνο για επίδειξη;

β) Να αγαπήσουμε τη φύση και το περιβάλλον. Να μην περιφρονούμε τις ομορφιές της.

Πολλές φορές ούτε γυρίζουμε να την κοιτάξουμε. Ωραία ηλιοβασιλέματα. Θαυμάσια τοπία. Δάση με τα μύρια μυστικά τους! Θάλασσες με το μυστήριο της σιωπής τους! Αστροφώτιστες και φεγγαρόλουστες νύχτες μας αφήνουν αδιάφορους!... Βλέπουμε μερικά παιδιά σε ωραιότατες διαδρομές εκδρομών να παίζουν στα καθίσματά τους με τα κινητά τους και ούτε μια ματιά έξω στη θαυμάσια φύση! Είναι όμως και εκείνα που τα βλέπεις στην εκδρομή να σταματούν κάποια στιγμή το παιχνίδι τους και να σκύβουν για να θαυμάσουν ένα όμορφο λουλούδι, μια πολύχρωμη πεταλούδα, ένα παράξενο σκαθάρι!... Δεν σας φαίνεται παράξενο, όταν τα καλοκαιριάτικα βράδια κάποιιοι δεν δίνουν την παραμικρή σημασία στον αστροφώτιστο ουρανό και χώνονται μέσα στο σπίτι να κοιτούν στο μισοσκόταδο μια οθόνη!...

Εάν περιφρονούμε τα έργα του Δημιουργού που έφτιαξε για εμάς, επόμενο είναι και να μην τα αγαπάμε. Να μην τα φροντίζουμε. Να φερόμαστε βάνουσα και καταστροφικά. Αντίθετα όσο περισσότερο παρατηρούμε τη φύση και θαυμάζουμε τις ομορφιές της τόσο περισσότερο γνωρίζουμε, αγαπάμε και δοξάζουμε τον Θεό Δημιουργό. Η φύση είναι το σοφό εικονογραφημένο βιβλίο που μας μιλάει για την παντοδυναμία, τη σοφία, την αγάπη του Θεού.

Οι άγιοι της Εκκλησίας μας είχαν πολύ λεπτή συνείδηση και δεν ανέχονταν ούτε την ελάχιστη καταστροφή στο περιβάλλον.

Ο «οικολόγος Άγιος», όσιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, αναφέρει: «Συνέβη να πατήσω μια μύγα χωρίς ανάγκη κι εκείνη η ταλαίπωρη έσερνε κατά γης τα χυμένα εντόσθιά της και τρία μερόνυχτα έκλαιγα για την σκληρότητά μου απέναντι στην κτίση και ως ώρα το θυμάμαι. (...) Το

Πνεύμα του Θεού διδάσκει την ψυχή να αγαπά όλα όσα ζουν έτσι, ώστε και ένα πράσινο φύλλο του δέντρου δεν θέλει να κόψει ούτε να πατήσει ένα άνθος του αγρού». Απίστευτη ευαισθησία!

Και σύγχρονοι γέροντες έδειχναν ιδιαίτερη αγάπη στη φύση.

Ο γνωστός Αγιορείτης γέροντας π. Παΐσιος φρόντιζε ακόμη και για τα χόρτα που χωρίς λόγο τα χτυπούσαν με τα ραβδιά τους οι επισκέπτες που πήγαιναν να τον συμβουλευτούν. Όταν έβλεπε τέτοια χόρτα τσακισμένα, τα ανασήκωνε, έπαιρνε ένα ξυλαράκι και με λίγο σχοινάκι το στερέωνε επάνω τους ως ένα είδος νάρθηκα για να μην ξεραθούν πρόωρα!

Ο γέροντας της Πάτμου, π. Αμφιλόχιος, έβαζε ως κανόνα σε όσους εξομολογούνταν σ' εκείνον να φυτεύουν και να φροντίζουν στα ξερονήσια της Δωδεκανήσου ορισμένο αριθμό μικρών πεύκων — τίς «αμφιλοχίες». Και τους μαθητές της Πατριάδας Εκκλησιαστικής Σχολής τους προέτρεπε να φυτεύουν από ένα δένδρο και να το «υιοθετούν», δηλαδή να το φροντίζουν. Σήμερα το δασάκι γύρω από τη Σχολή είναι αποτέλεσμα της αγάπης των μαθητών αυτών προς τη φύση, όπως τους την ενέπνευσε ο γέροντας Αμφιλόχιος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

6. Όταν έχουμε ένα σπουδαίο έργο τέχνης μεγάλης αξίας και μοναδικότητας, ακριβώς επειδή το βλέπουμε σαν αριστούργημα, τι το κάνουμε; (...)

- Το προσέχουμε πολύ. Το προστατεύουμε από τη φθορά. Το τιμούμε. Το θαυμάζουμε και το δείχνουμε και σε άλλους να το θαυμάσουν κι εκείνοι. Θυμόμαστε με θαυμασμό κι ευγνωμοσύνη εκείνον που το έφτιαξε! Από την άκρη του κόσμου έρχονται στην Ελλάδα οι τουρίστες για να θαυμάσουν τα έργα τέχνης των αρχαίων και βυζαντινών προγόνων μας. Τι όμως κάνουμε με το ανεπανάληπτης τέχνης και σοφίας έργο της Δημιουργίας του Θεού, τη φύση; Πώς της φερόμαστε;

Η φύση είναι το σπίτι - παλάτι μας στη γη! Παράδεισο την έφτιαξε ο Θεός - Πατέρας. Μέσα σ' αυτόν τον παράδεισο, τον γεμάτο από φυτά, ζώα, νερά, φως και μυριάδες άνθη, έβαλε ο Θεός τον άνθρωπο για να ζήσει. Αυτή η γη είναι το σπίτι του ανθρώπου. Αν χαθεί ή καταστραφεί από την απληστία και την παράνομη εκμετάλλευση, θα χαθούμε κι εμείς μαζί.

Ας αγαπήσουμε λοιπόν τον Δημιουργό Θεό κι ας μετανοήσουμε. Άλλωστε όλη η κτίση χαίρεται στη μετάνοια του ανθρώπου. Όπως γράφει ο απόστολος Παύλος, κι αυτή ακόμη η άψυχη κτίση περιμένει με δυνατό πόθο τον εξαγιασμό και τη δόξα του ανθρώπου (βλ. Ρωμ. η' 19). Αυτό ζητάει όλη η φύση από εμάς, να φέρουμε τον Χριστό επί της γης. Μόνο εμείς μπορούμε να το κάνουμε. Αυτή τότε θα μας προσφέρει τα πάντα υπηρετώντας με χαρά την πηγή της ζωής, το φως του Χριστού που λάμπει μέσα μας και γύρω μας. Τότε το περιβάλλον μας θα γίνει ένας αληθινός παράδεισος!

ΣΥΝΘΗΜΑ: Χαίρομαι, σέβομαι και αγαπώ την όμορφη φύση!